

ouders voor
inclusie

Jaarverslag

2023

Ouders voor Inclusie, vertrekken vanuit mogelijkheden

In dit jaarverslag brengen we je op de hoogte van alles wat Ouders voor Inclusie het afgelopen jaar heeft ondernomen: van getuigenissen over beleidswerk tot projecten. In alles wat we doen vertrekken we vanuit verbinding en positiviteit, we vertrekken vanuit mogelijkheden.

We zijn een vrijwilligersorganisatie van, voor en door ouders waarin ervaringen, vragen en bezorgdheden van ouders onze dagelijkse activiteiten vorm geven. Wij willen het recht op een inclusief leven ondersteunen door ouders sterker te maken en bij te staan in situaties waar ze moeilijkheden ervaren.

Stuurgroep

Marleen Maris – Limburg
Hilde Dhondt – Oost-Vlaanderen
Dana Dehaseleer – Vlaams-Brabant
Marlies Vansweevelt – Limburg
Gerda Lippens - Oost-Vlaanderen
Birgit Stokx – Oost-Vlaanderen
Kim Van Mele - Oost-Vlaanderen
Githa Kockaerts - Oost-Vlaanderen
Samira Mashabi – Limburg
Lien Depoorter - Oost-Vlaanderen
Greet Leemans – Antwerpen
Geert Declerck - Antwerpen
Nele D'hont - West-Vlaanderen
Margita van den Heuvel - Vlaams-Brabant
Rita Sunaert - West-Vlaanderen
Maaïke Vanderbruggen - Oost-Vlaanderen
Mieke Vriens - West-Vlaanderen
Stephanie De Kimpe - Oost-Vlaanderen
Liesbeth Buelens - Antwerpen
Ellen De Meyer - Antwerpen
Elisabeth De Schauwer – Oost-Vlaanderen
Inge Van de Putte – Antwerpen

Steunpunt voor Inclusie

Teamondersteuner

- Inge Van de Putte

Projectmedewerkers

- Matthias Van Raemdonck
- Kathleen Gedopt
- Astrid Winderickx
- Judith Baele
- Ebanur Akurt
- Raïssa De Visch
- Silke Daeleman

Stagiair

- Laura Van der Vennet

Vrijwilligers

Andrea Akkermans
Bernadette Parmentier
Ann

Onze thuis is de UGent, Vakgroep Orthopedagogiek. We kunnen er steeds terecht en voelen ons ondersteund door de helpende handen van de studenten en de inspiratie die de vakgroep ons biedt. De medewerkers van het Steunpunt voor Inclusie hebben er hun werkplek.

Getuigenissen inclusie en het ouderperspectief

Er is niets dat een zaal vol studenten, professionelen of andere geïnteresseerden zo stil krijgt als het verhaal van een ouder. Jaar na jaar worden we dan ook vanuit diverse opleidingen hoger onderwijs

en andere organisaties gevraagd om een oudergetuigenis te brengen. Een ouder vertelt zijn of haar persoonlijke verhaal, waaronder de uitdagingen en winsten in hun inclusietraject. We maken ook steeds van de gelegenheid gebruik om onze organisatie voor te stellen. Dit jaar waren we onder andere te gast in de bacheloropleiding orthopedagogiek van UCLL en in de lerarenopleiding van Odisee Hogeschool.

Een getuigenis brengen is ook voor de ouder zelf steeds een betekenisvolle ervaring: “Ik geef graag getuigenissen omdat ik geloof dat ik door het delen van positieve verhalen over inclusie kan bijdragen aan een positieve beeldvorming van mensen met een handicap. Ik spreek vaak en graag voor studenten, want zij zijn de toekomst en ik vind het belangrijk dat zij stilstaan bij hoe zij omgaan met mensen met specifieke noden. Ik wil tonen hoe inclusie kan en welke meerwaarde inclusie heeft in ons leven en dat van onze kinderen.”

Ben/ken je een ouder die ook graag een getuigenis zou brengen voor Ouders voor Inclusie? Contacteer ons: info@oudersvoorinclusie.be

Hoe verbreden we onze schouders?

Ouders voor Inclusie is een vereniging van, voor en door ouders, wat betekent dat we doorlopend op zoek zijn naar ouders die onze vereniging kunnen versterken. Het afgelopen jaar gingen we actief op zoek naar ouders die kleine of wat grotere taken op zich willen nemen om zo de vereniging te versterken. Dat gaat van het brengen van getuigenissen, over teksten voor de website nalezen tot lid worden van de stuurgroep en de dagelijkse werking van Ouders voor Inclusie opvolgen.

Zin om mee jouw schouders te zetten onder Ouders voor Inclusie?
Op onze website laten we zien wat voor soort taken je kan opnemen.

Peer-to-peer counseling

Soms heb je nood aan een gesprek met iemand die echt begrijpt wat je bedoelt, iemand die een gelijkaardige ervaring deelt. Dat weten ouders die kiezen voor inclusie maar al te goed. Daarom zetten we als Ouders voor Inclusie sterk in op peer-to-peer counseling. We brengen heel gericht ouders met elkaar in contact die voor eenzelfde ervaring staan. Deze ouder vertelt hoe betekenisvol haar ontmoeting met M., een andere ouder, voor haar was: *"Ik had het gevoel dat ik alleen was. Ik had iemand nodig om erover te kunnen praten, maar ik had het gevoel dat niemand luisterde naar mij of mij echt begreep. Maar met M. kon ik met een open hart hierover praten. Zij begreep hoe ik mij voelde. Zij was het duwtje in de rug dat ik nodig had. Iemand die mij niet alleen begreep, maar ook de steun was die ik zo hard nodig had."*

Inclusiedag 2023

In 2023 streek de inclusiedag neer in Hogeschool Vives te Kortrijk voor een topeditie. Met ruim 200 bezoekers die zich lieten inspireren door een prachtige lezing van professor Geert Van Hove en tal van interessante workshops. In de workshops gingen ouders met elkaar in gesprek over inclusieve vrije tijd en werk, luisterden ze naar getuigenissen uit lager-, kleuter- en secundair onderwijs en werden er afleveringen van onze podcastreeks 'OVI vertelt' opgenomen.

Deze laatste werden ook bijgewoond door Benjamin Dalle, Vlaams minister voor Jeugd. Hij was duidelijk onder de indruk van de krachtige ouderverhalen. Wij kijken alvast uit naar de volgende editie op 23 maart 2024.

Symposium van Docenten voor Inclusie

Op 10 februari organiseerde Docenten voor Inclusie haar Symposium. Dit wordt steeds georganiseerd in nauwe samenwerking met Ouders voor Inclusie. Dit jaar waren we te gast op de AP Hogeschool in Antwerpen als deel van hun Dive-IN week. Ruim 200 professionelen en ouders konden hun focus op inclusie verdiepen tijdens workshops, elkaar ontmoeten tijdens een mooi verzorgde lunch en genieten van verschillende interessante lezingen.

Ontmoetingsavonden ‘Nooit te jong voor inclusie’

Met de ontmoetingsavonden ‘Nooit te jong voor inclusie’ mikten we in 2023 op ouders met jonge kinderen voor wie het traject letterlijk nog in zijn kinderschoenen staat. Deze ouders zijn op zoek naar mede-ouders om mee uit te wisselen, taal om het traject vorm te geven en willen graag weten waar ze als ouders recht op hebben.

We organiseren 3 digitale ontmoetingen per jaar waar 18 ouders aan deelnemen. Hier beluisteren we elkaar en gaan we in op thema's die op dat moment spelen. We betrekken deze ouders ook actief in de werking van OVI. Zo zijn ze verbonden aan de vormgeving van onze animatiefilm en de inclusiedag. Alle ouders zitten ook in een actieve Whatsapp-groep waar dingen worden gedeeld en waar ouders elkaar kunnen vinden.

Deze avonden kennen zeker een vervolg in 2024. Zo zien we elkaar nog digitaal op 24 januari en worden er plannen gemaakt om de ontmoetingsavonden verder te zetten.

Inclusief leven

Kinderen worden jongeren, jongeren worden jongvolwassenen, jongvolwassenen worden volwassenen. Inclusie gaat over de zoektocht naar participatie in alle facetten van het leven (stages, (vakantie)werk, netwerk uitbouwen, vrije tijd, wonen). Ouders voor Inclusie en het Steunpunt voor Inclusie werken al jaren rond dit brede thema. We proberen hierbij gericht te ondersteunen en handvaten aan te reiken om het inclusieve volwassen leven van hun kind uit te bouwen.

Nadat we in 2022 dit thema verder hebben uitgediept, hebben we ons in 2023 gefocust op het domein arbeid. Dit door enerzijds actief onze ervaringsdeskundigheid en het ouderperspectief binnen te brengen bij verschillende partners en netwerken (o.a. netwerk Handicap en Arbeid, GTB, VDAB...). Anderzijds door aandacht te hebben voor informeren van onze ouders over de veranderingen en kansen die dit met zich meebrengt voor onze jongeren in het uitbouwen van een inclusief leven. Zo was er het decreet individueel maatwerk waar we in samenwerking met het departement werk en sociale economie op 23 oktober een infosessie rond gaven, namelijk ‘Welke kansen biedt individueel maatwerk voor mijn kind?’

Project 'Ik verdien werk'

Voor de meeste mensen is werken een belangrijk onderdeel van hoe ze hun leven uitbouwen en structureren. Werken is ook een belangrijke vorm van participatie. Voor mensen met een handicap en chronisch ziekten is dit niet anders, maar ze zijn nog te vaak ondervetegenwoordigd op de reguliere arbeidsmarkt in Vlaanderen.

Niet iedereen heeft de gelegenheid om betaald te werken op de reguliere arbeidsmarkt. Ook ouders van kinderen met specifieke noden merken dit wanneer hun kind klaar is voor de stap naar de arbeidsmarkt. Met het project 'Ik verdien werk' wil Ouders voor Inclusie samen met de partners GTB (Gespecialiseerd Team Bemiddeling) en vzw GRIP door middel van intensieve ondersteuning meer mensen de kans bieden op écht werk. Tijdens deze begeleiding wordt er samen met de persoon met specifieke noden en hun netwerk gezocht naar een gepaste betaalde tewerkstelling in het normaal economisch circuit.

Ouders voor Inclusie maakt deel uit van de stuurgroep van dit project en zit op regelmatige basis samen met de partners om dit project op te volgen, het ouderperspectief te bewaken en gouden sleutels mee te nemen naar de praktijk.

In 2023 werd het project 'ik verdien werk' verder gecontinueerd en bleven we vanuit Ouders voor Inclusie deel uitmaken van de stuurgroep. Vanuit Ouders voor Inclusie bewaken we hierbij vooral het ouderperspectief en trachten we om de verwevenheid en het belang van het netwerk rond de jongere te benadrukken in de zoektocht naar tewerkstelling in het normaal economisch circuit.

Samen met Handicap en Arbeid werd in 2023 met de stuurgroep toegewerkt naar een 'Ronde tafel', die plaatsvond op 28 september. Op deze ronde tafel werden verschillende belangrijke stakeholders en beleidsactoren samengebracht om na te denken hoe we meer mensen met een arbeidshandicap aan het werk kunnen krijgen. De conclusies hiervan kan je hier nalezen:

Beno blogt

In 2022 konden we Beno Schraepen strikken voor het schrijven van een blog.

Sindsdien kruipt hij voor ons in zijn pen, om ouders inspiratie, inzicht en handvatten te bieden in hun streven naar inclusie.

Project Steunpunt voor Inclusie

Het Steunpunt voor Inclusie (STP) is een project van Ouders voor Inclusie dat gesubsidieerd wordt door Departement Onderwijs en Gelijke Kansen. Met een capaciteit van 4,2 voltijdse werkrachten is het STP een Vlaanderenbreed aanspreekpunt rond inclusie, bieden we praktijkgerichte ondersteuning (van informatie geven tot mee ondersteunen op een overleg) op alle domeinen van het leven en signaleren we opvallendheden naar het beleid.

De expertise, het netwerk en het verbindend samenwerken geven ons al jaren ruggensteun in het inclusieverhaal van onze zoon.

De evidentie en rust die jullie uitstralen helpen ook mij, als ouder.

Julie zijn een steun in de rug voor elk kind en ouder die het hard kunnen gebruiken.

Eigenlijk was onze enige optie thuisonderwijs en dankzij jullie hulp mocht ons zontje toch blijven op de school waar hij zat. We zitten nu in een succesvol IAC-traject en het is heel boeiend en prachtig om eraan mee te mogen werken.

Wat betekent **steunpunt voor inclusie** voor jou als **ouder**?

Omdat je ons verstond en onze dochter steunde

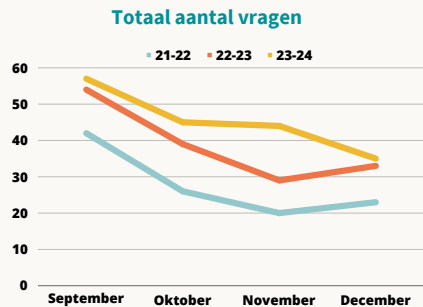
Door hun steun wist ik wat de mogelijkheden waren en was ik in staat om met de school te overleggen over maatregelen zodat mijn dochter toch haar diploma wetenschappen-wiskunde heeft kunnen behalen (met onderscheiding)

In het voorjaar van 2023 werd duidelijk dat de huidige middelen voor de werking van het STP onvoldoende waren. Wij voelden dan ook de nood om nog eens heel scherp te stellen waarom het Steunpunt voor Inclusie nodig blijft en zelfs versterkt moet worden. Op de vraag ‘waarom moet het STP blijven bestaan?’ kwam massaal veel reactie! We delen graag een kleine selectie:

In het najaar van 2023 stonden we stil bij de vragen die binnenkomen bij het STP. We zien dit jaar opnieuw een stijgende trend in het aantal vragen (188 vragen van september tot december). Het zijn nog steeds vooral ouders die komen aankloppen. Zij zijn vaak diegenen die te weinig informatie krijgen en ondersteuning missen.

Ook professionelen zijn op zoek naar informatie (vaak rond wetgeving) en hoe ze positie kunnen innemen.

Op onze website gaan we dieper in op welke vragen we precies krijgen en welke tendensen we hierin zien.

Naast ouderondersteuning, werkte het Steunpunt voor Inclusie in 2022 ook rond thema's zoals redelijke aanpassingen, verbindend samenwerken, de pedagogische keuze van ouders, inclusieve vrije tijd, e.d. Ga zeker eens snuisteren in de informatie en tools.

Steunpunt meets CLB's

Op 9 februari kwamen 58 CLB-medewerkers uit 20 CLB's kennis maken met Ouders voor Inclusie en het Steunpunt voor Inclusie en zich helemaal onderdompelen in inclusie en de stem van ouders.

In de prachtige gebouwen van het MSK Gent ontdekten zij de werking van het Steunpunt voor Inclusie via een levende bibliotheek, beluisterden zij ouderverhalen en ontdekten hoe zij in hun dagelijkse praktijk de ouderstem kunnen versterken.

Na een deugddoende lunch gingen we aan de slag in drie interessante workshops, rond redelijke aanpassingen, Eerste Hulp Bij Stage en het inzetten van Inclusieve Waarden en de Participatiematrix. Achteraf kregen we vele lovende commentaren. Het werd een interessante en verdiepend evenement.

Decreet leersteun

2023 was natuurlijk ook het jaar van het decreet leersteun (dat op 1 september inging). Ouders voor Inclusie werkte in 2022 intensief mee aan het NOOZO advies op het ontwerpdecreet. In 2023 schreven we mee aan het briefadvies over de uitrol van het decreet.

Voor sommige ouders veranderde er met het nieuwe decreet weinig, anderen wisten totaal niet waar ze aan toe waren. Op onze website en tijdens een druk bijgewoonde infoavond konden ouders een antwoord vinden op hun vragen.

Om de vinger aan de pols te houden, werd er in oktober ook een eerste ouderbevraging over het decreet leersteun gehouden. De resultaten hiervan haalden zelfs de nationale media. In de lente van 2024 herhalen we deze ouderbevraging, we zijn benieuwd hoe de uitrol van het decreet verder verloopt.

Strategieën voor inclusie: van podcastreeks tot animatiefilm

De ervaring leert dat inclusie vaak negatief wordt belicht, dat het in de hoek van de onmogelijkheid wordt geplaatst. De ervaring leert ook dat ouders die kiezen voor inclusie vaak nog onvertelde inspirerende verhalen hebben. Verhalen die in hun authenticiteit en in hun ervaring, kennis en inspiratie bieden aan andere ouders, maar ook aan ondersteuners, monitoren, begeleiders, werkgevers e.d. Verhalen die laten zien welke strategieën ouders inzetten om inclusie waar te maken.

We gingen aan de slag met verhalencoaches van Relas, een Gentse vrijwilligersvereniging. Onder hun begeleiding, doorheen 9 workshops en 3 opnamemomenten met intiem publiek (waaronder partnerorganisaties, lokale schepenen en leden uit de begeleidingsgroep), brachten 16 ouders hun verhaal. Zo ontstond onze eigen maandelijkse podcast 'Ouders voor Inclusie vertelt'. Deze podcasts worden beluisterd in huiskamers, binnen opleidingen, binnen professionalisering van

onderwijsactoren, in uitwisselingen met lokale organisaties, lokaal bestuur enzovoort. Ze maken inclusieve verhalen zichtbaar en zetten aan tot reflectie op wat eenieder hierbinnen kan betekenen.

We werken samen met de leerlingen en leerkrachten van Technisch Atheneum Lokeren, zij ontwerpen en produceren een luisterbank dat door lokale besturen en organisaties kan opgezet worden om passanten, werknemers, bezoekers aan te sporen om inclusieve verhalen te beluisteren en erover in gesprek te gaan.

Daarnaast werkten we nauw samen met enkele ouders en een tekenfilm animator. We beluisterden alle podcasts op zoek naar strategieën die ouders hanteren om hun inclusief traject in beweging te zetten, hun kind alle kansen te geven en te blijven denken in functie van een inclusieve toekomst. Vanuit enkele rode draden werkten we samen aan een animatiefilm met als titel 'Roze wolken achterna'. De film beeldt de weg uit die ouders afleggen met hun kind. De keuzes die ze op die weg maken, het netwerk dat op die weg vorm krijgt en de inclusieve 'roze' toekomst die ze steeds voor ogen houden. De film wordt afgewerkt en gaat in première in 2024 in aanwezigheid van minister Gwendolyn Rutten.

Cliëntenforum

In 2021 gaf het Departement Welzijn - Agentschap Opgroeien de opdracht om Het Cliëntenforum op te richten. Als Ouders voor Inclusie stapten wij samen met 5 andere cliëntenorganisaties mee in dit verhaal. Ons gezamenlijke doel is tweeledig, in de eerste plaats de ‘cliënten binnen de integrale jeugdhulp’ verenigen, hen een stem geven en die stem versterken en daarnaast ook een aanspreekpunt zijn voor het beleid.

Als cliëntenorganisaties willen we vooral inzetten op een transparante en participatieve jeugdhulp om kinderen en jongeren maximaal kansrijk te laten opgroeien in hun vertrouwde omgeving. Ouders voor Inclusie vindt hier raakpunten met beleidsdomein Welzijn in thema’s als kinderopvang, het VAPH, ondersteuning, 1 gezin 1 plan, Opgroeien en Vroeg en nabij.

In 2023 konden we mee onze schouders zetten onder de verschillende projecten die liepen binnen het cliëntenforum. Zo finaliseerden we mee de leidraad rond beleidsparticipatie.

Daarnaast stonden we mee aan de oprichting van Het Collectief. Hier komen praktijkervaringen en wetenschappelijke kennis samen om signalen te geven en verandering te bewerkstelligen van het praktijkniveau tot het beleidsniveau. Ook het lidmaatschap aan de raad van bestuur van het cliëntenforum bleef in 2023 ongewijzigd.

Ouders voor Inclusie engageert zich hier om de stem van ouders en kinderen die een inclusief traject lopen een stem te geven binnen Welzijn.

Belicht de dubbele schaduw

In 2023 hebben we ingezet in de verdere uitwerking van ons project 'Belicht de dubbele schaduw van kansarmoede en handicap en maak werk van gelijke kansen'. De dubbele schaduw verwijst naar de barrières die ouders ervaren vanuit het zorgtraject van hun kind en waarbij extra contextfactoren een invloed hebben (bv. beperkt netwerk, taalbarrière, etc.).

We beluisterden vijf ouders over welke wensen ze hebben voor hun kind en welke drempels ze ervaren. Welke schaduw is aanwezig, welke kansen werden beperkt, waar hadden ze het gevoel dat ze toch ook terecht konden? De verhalen komen in 2024 één voor één online op onze website samen met een toolbox voor ouders en onderwijsprofessionals met concrete tips en handvaten!

Internationale projecten

Ouders voor Inclusie versterkt ook steeds meer internationaal de stem van ouders. Zo zetelden wij de afgelopen jaren in de adviesraad van het Erasmusproject Proud To Teach All. Hierin werden wij op de hoogte gehouden van het project en konden wij steeds de ervaringen, bezorgdheden en belangen van ouders van kinderen met specifieke noden naar voor brengen.

In 2023 werd Ouders voor Inclusie lid van COFACE – FAMILIES EUROPE, een Europees netwerk dat de stem van ouders en families tracht binnen te brengen in het Europese beleid. Wij delen onze expertise en leren van ouderorganisaties over heel Europa.

Pencils, woordeloos inclusief

Hoe vertel je zonder woorden en in enkele minuten tijd waar inclusie eigenlijk over gaat?

Met die uitdagende vraag gingen de studenten van de opleiding Digital Arts & Entertainment van Howest aan de slag. Het resultaat werd Pencils, woordeloos inclusief. Enkele uitdagende reflectievragen helpen om aan de hand van Pencils het debat over inclusie aan te gaan. Het is bruikbaar rond de keukentafel, in de leraarskamer, in opleidingen, overal eigenlijk.

Wat deden we in 2023?

- 10/01 Workshop op medewerkersdag van GTB (Flanders Expo)
- 13/01 Oudergetuigenis Arteveldehogeschool bachelor Sociaal Werk
- 19/01 Uitwisselingsmoment 'onbeperkt jobstudent'
- 19/01 Infoavond: Redelijke aanpassingen
- 02/02 Studiedag CVO Inclusief
- 06/02 Vragenmoment redelijke aanpassingen
- 09/02 Steunpunt voor Inclusie meets CLB's
- 10/02 Symposium DVI
- 20/02 PAB ontmoeting
- 01/03 Uitwisseling groepswerking inclusie – Inloopteam Nieuw Gent
- 08/03 Oudergetuigenis Arteveldehogeschool bachelor Lager Onderwijs
- 08/03 Adviesraad Proud To Teach All
- 11/03 Inclusiedag
- 21/03 Lerend netwerk Steunpunt voor Inclusie x On2o
- 21/03 Netwerkevent LEVL 'Diversiteit en discriminatie in de lerarenopleidingen'
- 27/03 Uitwisselingsavond Gent met prof. Dr. Geert Van Hove
- 08/05 PAB ontmoeting
- 10/05 Deelname aan Multiplier Event Proud To Teach All
- 15/09 Oudergetuigenis Odisee hogeschool Lerarenopleiding
- 26/09 Infoavond: wat moet ik weten over het decreet leersteun?
- 28/09 Ronde tafel 'ik verdien werk'
- 29/09 Oudergetuigenis UCLL bachelor Orthopedagogiek
- 23/10 Workshop op vormingsdag voor ondersteuners van LSC Kempen
- 23/10 PAB ontmoeting
- 23/10 Infoavond – "Welke kansen biedt individueel maatwerk voor mijn kind?"
- 24/10 Conferentie Suem "Bouwstenen voor een levensloopbaan"
- 26/10 Podcastavond lokale besturen Hasselt
- 15/11 Infoavond inclusief onderwijs: Hoe neem ik mijn plaats in aan de overlegtafel op school
- 15/11 Getuigenis Odisee hogeschool lerarenopleiding lager onderwijs
- 01/12 Oudergetuigenis bachelor Orthopedagogiek van UCLL
- 04/12 Ontmoetingsmoment met ouders rond animatiefilm en inclusief leven
- 08/12 Congres Opgroeien
- 7, 8 & 9/12 REVA beurs

ouders voor
inclus!e

Warande 37
9660 Brakel

T. 0471 30 26 50
info@oudersvoorinclusie.be

Rekeningnummer
BE47 7370 3013 1980

Ondernemingsnummer
0885.667.111

